

DIARIO DE SESIÓNS DO **PARLAMENTO DE GALICIA**

IX lexislatura
Número 11

Sesión da Deputación Permanente
25 de agosto de 2016

Presidencia do Excmo. Sr. D. Miguel Ángel Santalices Vieira

Orde do día

Punto único. Debate e votación dos documentos:

-Núm. 52248, dunha quinta parte dos membros da Deputación Permanente pertencentes ao G.P. dos Socialistas de Galicia (09/SCDP-000025); e

-Núm. 52252, dos GG.PP. do Bloque Nacionalista Galego e Mixto (09/SCDP-000026).

SUMARIO

Ábrese a sesión ás doce e trinta e cinco minutos do mediodía.

O señor presidente solicítalle á señora secretaria (Soneira Tajés) que proceda á comprobación de quórum. (Páx. 4.)

A señora secretaria (Soneira Tajés) le a relación dos membros da Deputación Permanente, que van confirmando a súa asistencia ou, se é o caso, informando das substitucións. (Páx. 4.)

A continuación, a señora secretaria (Soneira Tajés) comunícalle ao señor presidente a existencia de quórum. (Páx. 4.)

Punto único. Debate e votación do documento número 52248, dunha quinta parte dos membros da Deputación Permanente, pertencentes ao G.P. dos Socialistas de Galicia, para solicitar a comparecencia do señor presidente da Xunta de Galicia para dar conta e explicar á cidadanía galega cal é a situación da vaga de incendios; e do documento número 52252, dos GG.PP. do Bloque Nacionalista Galego e Mixto, para solicitar a comparecencia do señor presidente da Xunta de Galicia para informar da proliferación de incendios forestais ao longo do presente mes de agosto e valorar a eficacia das políticas desenvolvidas pola Xunta de Galicia.

O señor presidente explica a ordenación do debate do punto único da orde do día, que constará dun debate acumulado das dúas solicitudes que se formulan. (Páx. 5.)

Intervención dos grupos propoñentes: Sra. Vilán Lorenzo (S) (Páx. 5.), Sra. Martínez García (M) (Páx. 7.) e Sra. Pontón Mondelo (BNG). (Páx. 8.)

Rolda de grupos parlamentarios para fixar posicións: Sr. Sánchez García (AGE) (Páx. 10.) e Sr. Puy Fraga (P). (Páx. 13.)

Rolda de réplica dos grupos propoñentes: Sra. Vilán Lorenzo (S) (Páx. 15.), Sra. Martínez García (M) (Páx. 17.) e Sra. Pontón Mondelo (BNG). (Páx. 17.)

Votación das solicitudes

Votación da solicitude de comparecencia do doc. núm. 52284 do G.P. dos Socialistas de Galicia: rexeitada por 10 votos a favor, 12 en contra e ningunha abstención. (Páx. 19.)

Votación da solicitude de comparecencia do doc. núm. 52252, do GG.PP. do Bloque Nacionalista Galego e Mixto: rexeitada por 10 votos a favor, 12 en contra e ningunha abstención. (Páx. 19.)

Remata a sesión á unha e vinte e catro minutos da tarde.

Ábrese a sesión ás doce e trinta e cinco minutos do mediodía.

O señor PRESIDENTE: Bos días.

Comezamos a sesión da Deputación Permanente e prégoille á secretaria, señora Soneira, que comprobe asistencias.

A señora SECRETARIA (Soneira Tajés): Si, señor presidente.

José Manuel Balseiro Orol: Si.

Xosé Manuel Beiras Torrado (substituído por Antón Sánchez García).

Noela Blanco Rodríguez (substituída por José Ramón Val Alonso).

María Concepción Burgo López: Si.

Jaime Castiñeira Broz: Si.

Hipólito Fariñas Sobrino: Si.

Javier Jorge Guerra Fernández (substituído por César Manuel Fernández Gil).

Francisco Xesús Jorquera Caselas: Si.

María Consuelo Martínez García: Si.

Alberto Núñez Feijóo (substituído por Aurelio Alfonso Núñez Centeno).

Ana Belén Pontón Mondelo: Si.

Pedro Puy Fraga: Si.

Cristina Isabel Romero Fernández: Si.

Alfonso Rueda Valenzuela (substituído por Agustín Baamonde Díaz).

Eva Solla Fernández: Si.

Miguel Ángel Tellado Filgueira: Si.

Gonzalo Trenor López: Si.

Emilio Vázquez Blanco: Si.

Patricia Vilán Lorenzo: Si.

Miguel Ángel Santalices Vieira: Si.

Marta Rodríguez Arias: Si.

María Soledad Soneira Tajés: Si.

Estamos todos.

O señor PRESIDENTE: Grazas, señora secretaria.

A orde do día é un único punto, que é o de debate e votación de dous documentos.

Punto único. Debate e votación do documento número 52248, dunha quinta parte dos membros da Deputación Permanente, pertencentes ao G.P. dos Socialistas de Galicia, para solicitar a comparecencia do señor presidente da Xunta de Galicia para dar conta e explicar á cidadanía galega cal é a situación da vaga de incendios; e do documento número 52252, dos GG.PP. do Bloque Nacionalista Galego e Mixto, para solicitar a comparecencia do señor presidente da Xunta de Galicia para informar da proliferación de incendios forestais ao longo do presente mes de agosto e valorar a eficacia das políticas desenvolvidas pola Xunta de Galicia.

O señor PRESIDENTE: Tendo en conta a temática, faremos un debate acumulado. O debate acumulado consistirá en dez minutos por grupo propoñente –neste caso, o Grupo Parlamentario Socialista e o Grupo Parlamentario Mixto xunto co Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego, que neste caso repartirán o seu tempo, con cinco minutos para cada un–; unha rolda de grupos non propoñentes –neste caso o Grupo Parlamentario de AGE e o Popular– con dez minutos cada un; e unha rolda de réplica de grupos propoñentes, o Grupo Parlamentario Socialista con tres minutos, e o Grupo Parlamentario Mixto e o do BNG que repartirán eses tres minutos.

Encomezamos, polo tanto, co turno do Grupo Parlamentario Socialista.

Ten a palabra a señora Vilán.

A señora VILÁN LORENZO: Grazas, presidente.

Este grupo parlamentario o día 22 de xullo solicitaba a comparecencia no Pleno por parte do presidente do Goberno de Galicia para explicar o estado actual do dispositivo de loita contra os incendios e a situación e o balance naquel momento respecto dos incendios en relación coas zonas máis afectadas. Todos sabemos que houbo un adiamento das eleccións autonómicas e, como consecuencia diso, decaeron todas as iniciativas parlamentarias, e a solicitude da Deputación Permanente para a convocatoria dun pleno urxente quedou en nada. Con posterioridade, volvémoslo pedir o día 12 de agosto, fundamentalmente porque había unha situación de emerxencia que comezara o día 8 de agosto –nese día comezaron os incendios no noso país– e tamén porque había unha situación de urxencia, entendiamos, para a convocatoria da Deputación Permanente. A solicitude era a mesma, era a comparecencia do presidente Feijóo nesta Deputación Permanente, porque xa non podía comparecer no Pleno do Parlamento de Galicia, e exactamente coa mesma solicitude. Entendiamos que tiña que dar conta e explicar á cidadanía galega cal era a situación dos incendios na nosa comunidade autónoma, que se estaban a producir de maneira moi virulenta e que non se controlaban por parte da súa Consellería do Medio Rural.

A descoordinación era evidente, e a actividade incendiaria asolaba fundamentalmente a provincia de Pontevedra. De feito, nos once días que duraron os incendios en Galicia queimáronse, segundo datos da propia Consellería do Medio Rural, 9.000 hectáreas, o que corroboraba a nosa solicitude de emerxencia, baseada na emerxencia, e a idea de urxencia que tiñamos. Efectivamente, só fai falta mirar para o ceo para darse conta de cales son os dispositivos antiincendios: comezou a chover e remataron os incendios.

O certo é que as causas que este grupo parlamentario considera que son as causas dos incendios non son as mesmas que as da Consellería do Medio Rural e as do Goberno da Xunta de Galicia. Mediado o mes de xuño, o presidente Feijóo aprobaba –con demora, ao noso entender– que Seaga executase os traballos de prevención e de organización de brigadas de vixilancia e defensa contra os incendios forestais, e quedaban os contratos desertos para hidroavións.

Pero, segundo dicía o presidente da Xunta, el tiña dúas propostas estrela que ían facer que non houbera incendios en Galicia. Isto era a mediados do mes de xuño. O monte sabemos

que está abandonado. Esa é unha das causas. Hai máis de 1.400 aldeas deshabitadas na nosa comunidade autónoma. Vimos padecendo un cambio climático que afecta ao incremento das temperaturas. Por certo, este grupo parlamentario ten solicitado varias veces un plan de loita contra o cambio climático na nosa comunidade, e sempre é rexeitado por parte do Goberno e por parte do Partido Popular, que apoia o Goberno. E a actitude do Goberno da Xunta de Galicia é de absoluta pasividade porque parece ser que –segundo dixo a propia conselleira do Medio Rural– a loita contra os incendios non é política.

Non hai medidas específicas de prevención, non hai equipos de alta tecnoloxía aplicada á detección de lumes e, sobre todo, á simulación no momento en que non hai incendios no territorio e sobre a súa evolución, e non hai protocolos específicos de extinción tamén. O que hai é moitos traballadores e traballadoras traballando arreo para terminar, para extinguir, os incendios; cidadáns que defenden sen descanso as súas casas e, en moitos casos, a súa vida, e ademais, segundo din os responsables da Xunta de Galicia, do Goberno da Xunta de Galicia, pirómanos criminais, que son os que están a asolar o noso territorio. O que ocorreu foi 9.000 hectáreas en once días.

Di a conselleira do Medio Rural que imos polo bo camiño –9.000 hectáreas en once días–, e que ademais a ola de incendios foi froito do vento do nordeste e da provocación por pirómanos incendiarios.

Segundo verbas da propia conselleira –o presidente da Xunta fixo poucas manifestacións– a partir de agora –dixo a conselleira– temos que pensar en construír Galicia, reunírnos con alcaldes e asociacións para habilitar fórmulas que non sexan parches e que sexan futuro. Ergo, nestes últimos oito anos só houbo parches –segundo a propia conselleira–, e agora é que nestes últimos oito anos non debeu de haber ningún tipo de goberno que non xogase cos incendios e que fixese política de verdade. Política que nós entendemos que é prioritaria se queremos construír país. A loita contra os incendios é unha loita de país, é política. É unha das nosas principais políticas porque o territorio é unha das cousas que nos ten que preocupar de verdade. A idea é clara, baseada –repito– nas 9.000 hectáreas en once días, que merecen a comparecencia do presidente da Xunta nesta Deputación Permanente para explicar que é o que se ten feito xa non neses once días, senón nestes últimos oito anos, tendo en conta que parece ser que o único que houbo –segundo a súa conselleira do Medio Rural– foron parches.

O que non queremos é política de manguerita de xardín nin de zapatos mocasíns nin de pantalóns chinos. Esa non é a política do Grupo Parlamentario Socialista nin tampouco do PSdeG. Por iso precisamente solicitamos de novo a comparecencia do presidente da Xunta de Galicia nesta Deputación Permanente.

Creemos que Galicia merece unha explicación por parte do máximo responsable do Goberno galego.

Grazas.

O señor PRESIDENTE: Grazas, señora Vilán.

Grupo Parlamentario Mixto. Señora Martínez.

A señora MARTÍNEZ GARCÍA: Grazas, presidente.

Bo día a todas e a todos.

Para nós é máis que evidente que é necesaria, ante a situación dos lumes forestais deste ano, fundamentalmente nestes meses de verán, a comparecencia do presidente do Goberno para dar unha resposta.

O outro día viña na prensa –eu creo que con moito acerto– que mentres a cidadanía defendía as súas casas, defendía os seus animais e defendía os seus terreos, os políticos, e fundamentalmente o Goberno, se dedicaban a botar balóns fóra e o debate era o mesmo de sempre. Eu creo que é certo, e que o Goberno do Partido Popular nunca tomou en serio o papel do monte galego, o valor do monte galego.

O monte é un ben en si mesmo. Eu creo que se todos os anos se lle prendera lume á catedral de Compostela non diríamos: ¡ah!, son os incendiarios. Habería seguridade, habería medidas, habería extintores, habería prevención. Co monte non pasa o mesmo; parece que o monte non é un ben en si mesmo e, polo tanto, o monte se abandona. Diciao a voceira do Partido Socialista: aldeas abandonadas, terreos abandonados, monte que non se limpa, imposibilidade incluso de chegar aos ríos. A maleza cobre todo; maleza baixa, seca.

Durante todo o ano pasado, que tivemos varios debates sobre a situación das brigadas e da loita e prevención dos lumes forestais, puidemos escoitar os brigadistas, o persoal que traballa nos incendios forestais, avisando e reclamando do Goberno que se executara a prevención; que se limpara o monte, que o monte estaba cheo de combustible e que ía ser un verán terrible.

Anunciárono, avisárono, sabían que puñan en perigo as súas vidas. Houbo xa catro brigadistas que tiveron que ser levados a hospitais por inhalación de fume. Seguen denunciando falta de medios. Seguen denunciando, incluso, cousas tan alarmantes como que a alguén que está traballando nun incendio non se lle dá nin auga, ¡nin auga! Motobombas que non funcionan. Coches que teñen accidentes porque son inestables e non serven para andar polo monte. A súa altura é superior á súa anchura, o cal os converte en vehículos inestables. Persoas que tiveron que ser evacuadas. Máis de 700 persoas foron evacuadas en Porto do Son; o mesmo en Cotobade. A xente con caldeiros de auga, a xente con mangueras, coas xestas, intentando parar o lume que chegaba ás casas... E os servizos de loita contra os lumes forestais totalmente desbordados.

Eu teño algunhas das noticias que saían: “Denuncian descoordinación y falta de medios. Ni una botella de agua ni un bocadillo, y cada uno va por libre. Cuando se acumulan incendios es cuando más se nota la descoordinación”.

Din os de Seaga: “Nos mandaron a todos para Porto do Son y tuvimos que abandonar Lugo”. É dicir, non hai medios. Andan dun lado para outro como un polbo nun garaxe, sen saber que

facen. Din: “Mandos de todo tipo”. E os propios de Seaga, coa precariedade que ten, din: “Nós temos falta de medios, aínda que mellorou algo, pero as brigadas municipais non teñen nada”.

Cada un con un mando. Brigadas que teñen catro persoas cando tiñan que ter cinco, e nalgúns casos teñen tres. Non se cobren as baixas. Nos concellos teñen enormes carencias. Hai zonas que se deixan ao descuberto. Esta é a situación.

Traballadores con pouca formación, como os de Seaga, porque os chaman tres meses ao ano para apagar lumes. Prevención que non se fai. Hai un abandono absoluto do medio rural; un abandono incluso das potencialidades do monte como un ben xerador de riqueza e de atracción de poboación ao medio rural. Unha política forestal inexistente e, dende logo, unha situación que supera xa con moito o que o pobo pode aguantar.

Hai outro artigo titulado “Os canóns de pau” que tamén di: Unha vez máis, os cidadáns están a saber responder a unha situación tan crítica como a que comporta esta nova vaga de incendios. Centos de veciños se botaron ao monte para rexeitar, con poucos medios ao alcance, o pavoroso avance das chamas.

Falan de complicidades, denunciadas polo propio Goberno, da poboación cos incendiarios. O Goberno dedícase a falar de que son os incendiarios; de que a poboación, por medo a enfrontarse cos veciños, non denuncia, e é falso. Galiza non ten máis incendiarios e incendiarias que a media do mundo; non veñen todos a vivir a Galiza. Polo tanto, o que si está claro é que o que hai é un abandono do monte e que o propio Goberno, a propia política forestal, o que fai é poñer no monte todo o combustible que calquera incendiario necesita para que os seus actos sexan un éxito.

Por iso entendemos que debe comparecer o presidente e dar explicacións das políticas.

O señor PRESIDENTE: Grazas, señora Martínez.

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego. Señora Pontón.

A señora PONTÓN MONDELO: Moitas grazas, señor presidente.

Moi bo día a todos e a todas.

A min gustaríame, en nome do meu grupo, que as primeiras palabras sexan de recoñecemento de todo o labor, de todo o esforzo, que están facendo os traballadores e traballadoras do Servizo de extinción, que se están xogando as súas vidas e están traballando en condicións moi precarias, con grandes dificultades para salvagardar o monte e tamén para salvagardar as vivendas e a propia vida das persoas. Creo que é necesario, despois de todo o traballo que fixeron, que fagamos este recoñecemento.

Tamén queremos amosar desde aquí a nosa solidariedade con todas as persoas –que foron moitas tamén este ano– que viron como o lume estaba pasando por diante das portas das súas casas; que tiveron que ser evacuadas; que pasaron momentos de grande apuro e mesmo desesperación.

Dito isto, tamén me parece importante que quede clara a profunda preocupación que ten o BNG polo grave problema que supoñen os incendios forestais; uns incendios que para nós non se poden reducir única e exclusivamente a un problema de xestión puntual, senón que é un problema estrutural.

Vemos como os datos falan de que somos un dos territorios de toda a Unión Europea que máis arde. A metade dos lumes que se producen no Estado español de media son en Galiza. Polo tanto, algo está pasando no país que necesita que se poñan en marcha, realmente, cambios estruturais, porque os lumes son un problema social, económico e de seguridade pública.

Todos os anos no sector forestal e no sector agrario hai perdas millonarias por culpa dos incendios. Vemos como hai problemas de seguridade e de risco para a vida das persoas, e como isto tamén supón que, desde o punto de vista do gasto público, todos os anos hai que destinar moitos e moitos cartos aos servizos de extinción porque é necesario paralos; pero, evidentemente, iso non significa que sexa a mellor maneira de facelo.

Nós solicitamos a comparecencia do señor Feijóo porque nos parece oportuno que agora que chegou a chuvia, que unha vez que pasou o peor desa vaga, o propio presidente, aínda que sexa neste momento un presidente interino, compareza ante esta Deputación Permanente para falar dun dos graves problemas que ten o noso país.

Eu agardo, ademais, que o argumentario que utilice nesta ocasión o Partido Popular non sexa o de criminalizar que neste Parlamento teñamos un debate serio, un debate rigoroso, a respecto dun dos grandes problemas, e mesmo de que fagamos un balance de qué pasou nese ano 2006. Digo isto tamén porque era moi fácil este debate. Poderíamos vir aquí e única e exclusivamente coller as hemerotecas de hai dez anos, e aí veríamos como respondeu o Partido Popular ante unha grande vaga de lumes, veríamos como o propio señor Rajoy veu a Galiza e dixo: “Es probable que las condiciones meteorológicas sean peores y es cierto que no es fácil apagar el fuego, pero en situaciones como estas es donde se mide la eficacia de los gobiernos”. Poderíamos tamén recordar aquela carta do Partido Popular de Núñez Feijóo, na que lles recomendaba aos seus alcaldes e alcaldesas que dilataran a constitución das brigadas e, polo tanto, que non colaboraran co dispositivo. Ou mesmo podería facer miñas unhas palabras que naquela altura, no ano 2006, dicía Núñez Feijóo: “¿Canto do queimado se debe aos pirómanos e canto á imprevisión, indolencia e irresponsabilidade do Goberno?”. Non quero falar de fotos porque creo que hai algúns feitos que xa se descualifican por si mesmos.

Mais realmente creo que nada disto é útil para que poidamos abordar os problemas que ten o noso país e que realmente teñamos aquí un debate, e, sobre todo, para o fin último, que é que compareza o señor Núñez Feijóo –que neste momento segue sendo presidente da Xunta de Galiza– para facer un balance. Para facer un balance sobre o estrutural pero tamén para facer un balance sobre se se equivocou ou non ao longo destes sete anos. Porque a nós párecenos que sería importante coñecer cal é a opinión que ten agora mesmo o señor Núñez Feijóo sobre se foi acertado ou non reducir as franxas de protección por lei, se considera que foi acertado ou non reducir os medios para facer prevención e mesmo intentar privatizar a prevención de incendios forestais, se cre que é serio que simplemente empece o peor da

temporada de lumes e non estivera ao cen por cento o servizo de extinción. Porque aí claramente se ve como se estivo racaneando no gasto público nun aspecto...

O señor PRESIDENTE: Vaia rematando, por favor.

A señora PONTÓN MONDELO: ...moi importante, e polo tanto, pois que hai aquí cuestións de fondo.

Para nós o problema dos lumes é un problema evidentemente estrutural, pero tamén hai problemas de xestión derivados de decisións políticas que se adoptaron nestes últimos tempos que desmontaron precisamente o que se intentara construír a partir da vaga de 2006; que se fixeron ademais cambios estruturais para poder modificar a política do monte, para cambiar o uso forestal, para realmente recuperar a actividade agraria, é dicir, para atallar as causas estruturais que están debaixo do problema dos lumes, e que se fixeron, ademais, recollendo as aportacións de expertos e expertas, mesmo dunha comisión deste Parlamento, en que o Partido Popular –hai que dicilo– pois creo que actuou con prepotencia, con pouca responsabilidade e única e exclusivamente se dedicou a desfacer.

O señor PRESIDENTE: Remate, por favor.

A señora PONTÓN MONDELO: O grave é que volvemos ao modelo de Fraga, e o modelo de Fraga pois é un modelo que evidentemente non serve para poder acabar con este grave problema social que son os incendios.

En todo caso, nós aínda agardamos que hoxe non se repitan nin o argumentario nin o guión que parece preescrito, e é que vemos como o presidente nunca está, nin tan sequera por responsabilidade e por respecto aos galegos e galegas, para termos aquí...

O señor PRESIDENTE: Remate, por favor.

A señora PONTÓN MONDELO: ...un debate sobre un dos grandes problemas que segue tendo Galicia.

O señor PRESIDENTE: Grazas, señora Pontón.

Polo Grupo Parlamentario de Alternativa Galega de Esquerda, o señor Sánchez.

O señor SÁNCHEZ GARCÍA: Falamos hoxe de lumes. Eu creo que hoxe en día o único que se pode facer ao respecto dos lumes é deixar que traballen os dispositivos antiincendios e que o fagan o mellor posible, como fan, porque non é un problema que se solucione no curto prazo.

Dicía a conselleira e o señor Feijóo que non se podía facer política cos lumes. Cre o ladrón que todos son da súa condición. Isto é un dito e tamén podería ser literal. Aquí vese unha vez máis a falta de escrúpulos, a falta de decencia no exercicio da política do Partido Popular. Non hai máis que escoitar as compañeiras que antes falaron relatar os feitos e o comporta-

mento do Partido Popular cando este drama pasaba cando o Partido Popular estaba na oposición. ¡Vergoña lles debería de dar, vergoña! Iso é a indecencia política retratada. Pero nós non facemos o mesmo, nós non facemos o mesmo aínda que digan os do Partido Popular que os da oposición son parvos. Nós, rematando a lexislatura, podemos dicir que non se atoparán declaracións dese tipo, que non se encontrarán actuacións dese tipo e non se encontrarán fotos coa mangueriña. E estamos orgullosos diso.

Polo tanto, unha característica do Partido Popular é a falta de escrúpulos no exercicio da política, total e exacerbada na figura do señor Feijóo como unha gran cualidade como político: non ter escrúpulo ningún para facer política e agora reclamar o que eles non fixeron cando estaban na oposición e se puideron aproveitar deste drama.

Pero ben, outra das características é a falla de proxecto de país. Vimos reiterando en todos os debates que este é un síntoma que ten causas fondas, estruturais e complexas. Vimos tendo o Partido Popular xordo ante os nosos argumentos, xordo ante os argumentos da Alternativa Galega de Esquerda pero, o que é peor, xordo ante os argumentos de quen sabe deste asunto.

Non hai ningún dato da política de medio rural do Partido Popular nestas dúas últimas lexislaturas que poida defender o Partido Popular. Non hai ningunha actuación exitosa no medio rural, nin no agro nin na política forestal. Non hai nin sequera planificación a medio e longo prazo. E é moi difícil acabar con este síntoma se non se atacan as causas estruturais, se se empeora gravemente o abandono e envellecemento do rural. É campión o señor Feijóo nestes datos no Estado español, campión segundo di o informe previo ao Programa de desenvolvemento rural feito pola propia Xunta de Galicia. Vaian alí e vexan os datos de Galiza de envellecemento e despoboamento do rural, ou vaian ao informe do Consello de Contas sobre o incumprimento do Plan forestal de Galicia de 1992. ¿Que cumpriu o Partido Popular do Plan forestal de Galicia, segundo o informe do Consello de Contas? O incremento da superficie do eucalipto, con creces. Do resto non cumpriu nada, nin os obxectivos orzamentarios, que poderían estar ben ou mal pero non os cumpriu, nin os obxectivos de execución orzamentaria nin a relación entre gasto e políticas de prevención ou potenciación da produción e produtividade dos montes fronte ás políticas de extinción, nin as políticas de estruturación e de xestión conxunta do monte.

O Partido Popular foi moi ácido criticando as Uxfor propostas polo Goberno bipartito. Dicían que fora un fracaso porque non se executaran máis que unhas trinta ou corenta solicitudes. Pois o balance destas dúas lexislaturas do Partido Popular en afrontar dúas cuestións básicas para un país no que o 97 % do monte é privado, onde hai un evidente minifundismo que lastra a viabilidade e a rendibilidade dos montes, pois era a figura das Sofor, as sociedades de fomento e ordenación. E o balance é que hai 800 hectáreas que están xestionadas nesta figura, un 0,002 % da superficie do país, e un 0,001 % da superficie forestal. Con este ritmo tería que haber mil lexislaturas para que se ordenase o monte en Galicia, e o Partido Popular di que, de fracaso, nada. Non admite ningún cambio desta política a pesar de que o informe do Consello de Contas así o recomenda. E fai recomendacións no sentido das que fixo Alternativa Galega de Esquerda a través das súas peticións de que se tiveran en conta outras figuras, de que se tiveran en conta os cambios na fiscalidade das Sofor, etc. Recomendao o Consello de Contas, señor Balseiro.

Ben, pero é que o señor Feijóo é tamén campión na destrución de emprego agrario. Un de cada tres empregos do sector agrario e forestal foron destruídos nestas dúas lexislaturas. Seguramente isto non ten nada que ver coa incidencia dos lumes neste país, seguramente non ten ningunha relación coa perda de poboación do rural, pero nós cremos que si.

Tamén a Xunta de Galicia do Partido Popular pode presumir de estar nos postos de cola da execución de fondos europeos para a ordenación dos montes de Galicia. Mire, o propio informe do Consello de Contas fala da desproporción do que se inviste en extinción de incendios fronte a políticas de ordenación forestais. Xa nos orzamentos é moito menor a inversión de facer produtivos os montes fronte a un incremento constante das partidas para a extinción de incendios. Pero é máis, é que as políticas para a ordenación dos montes non chegan nin ao terzo de execución. É dicir, teñen uns niveis de execución do 30 % dende o ano 2008 ao 2014; nunca pasaron do 33 % de execución. Esas son as grandes políticas do Partido Popular, como grandes políticas do Partido Popular é facer máis complexo, máis complicado, o dispositivo antiincendios simplemente para introducir o negocio do lume. Para introducir negocio para os amigos, para que poidan contratar coa Administración pública. De feito, a contratación dos helicópteros da empresa INAER e das brigadas de Natutecnia proban como persoas que foron membros dos gobernos da Xunta de Galicia, con información privilexiada, fixeron e montaron empresas porque sabían por onde ían ir as políticas neste país. E esas empresas non teñen competencia, teñen un monopolio absoluto da contratación dos medios aéreos. Polo tanto, que me expliquen a min cal é a ventaxa de privatizar os helicópteros ou de privatizar estes servizos: quedar presos, nada máis, dos intereses das empresas.

E díganme a min como van facer para axustar os prezos cando estas empresas queiran subilos; que defensa vai ter a Administración pública fronte ao monopolio de INAER ou de Natutecnia. Xa está no Xulgado de Instrución número 3 de Santiago por indicios de prevaricación, a raíz dun informe do Consello de Contas pola adxudicación a dedo de contratos millonarios e pola adxudicación irregular, posteriormente, doutro contrato millonario onde se lle fixeron á medida os pregos a esta empresa.

Nunca houbo ningunha xustificación técnica para precarizar e reducir os medios do servizo público contra incendios, a non ser que o Partido Popular diga que o servizo público e os traballadores públicos do servizo contra incendios non fan ben o seu traballo, non son eficaces. Pero os datos, cando vostedes chegaron, dicían o contrario. Dicían que eran os máis eficaces do Estado en hectáreas por lume, que non deixan de medrar cando se privatiza, e diso hai datos de moitas rexións a nivel europeo e do Estado.

Polo tanto, é un problema que se ten que solucionar con medidas a medio e longo prazo. Non hai solucións máxicas, non hai solucións dun día para outro. Ten moito que ver co proxecto de país. Ten moito que ver con ter éxito en políticas de ordenación territorial, ter éxito na revitalización dos sectores produtivos, ter éxito en que volva a xente nova ao rural, que a xente poida ter unha vida no rural. Só así se poderán solucionar estes síntomas. Aínda por riba, mellorando todas estas cuestións obtéñense obxectivos económicos e sociais moi proveitosos para o país. E xa dicimos, o Partido Popular non pode dar leccións –ningunha lección– de utilización partidista do discurso dos lumes ante esta oposición, que tivo unha posición absolutamente

responsable e está a ter unha posición absolutamente responsable, todo o contrario do que tivo o señor Feijóo cando estaba na oposición.

O señor PRESIDENTE: Grazas, señor Sánchez.

Grupo Parlamentario Popular. Señor Puy.

O señor PUY FRAGA: Moitas grazas, señor presidente.

É obvio que o Grupo Popular ten unha fonda preocupación polo problema dos lumes forestais, xa que afectan á biodiversidade, erosionan o solo, estropean as augas, os acuíferos, os ríos, os fondos dos embalses e mesmo das rías, e tamén o aire, con gases de efecto invernadoiro. E sobre todo hai unha preocupación pola perda de vidas humanas, ademais das económicas, que provocan estas catástrofes. Disto sabemos ben en Galicia, non hai máis que recordar o que fixeron vostedes, o que pasou no ano 2006 no noso país.

No ano 2016 tivemos altas temperaturas, o xullo máis seco en décadas; ventos fortes que contribúen á difusión das lapas e unha actividade incendiaria que se traduce en que entre o 8 e o 10 de agosto, que é a semana á que vostedes aludiron, houbo en Galicia ao mesmo tempo 193 focos de lume, e todos eles –despois do traballo difícil que nós sempre recoñecemos e agradecemos, dos dispositivos de loita contra o lume– foron sofocados, o cal quere dicir que isto está funcionando, pese á actividade incendiaria e ás condicións meteorolóxicas, razoablemente ben.

E para xustificar que está funcionando o dispositivo antiincendios permítame que faga dúas comparacións: unha, co país veciño de Portugal. Franxa atlántica, mesmas temperaturas, mesma estrutura do terreo, e no norte basicamente tamén mesma estrutura de aproveitamento do monte. En Portugal, nos dez días de agosto aos que vostedes fixeron referencia, houbo máis de 3.000 lumes que queimaron máis de 100.000 hectáreas; houbo tres mortos e, lamentablemente, moitas ducias de casas calcinadas.

Portugal ten o triplo de terreo que Galicia, un pouco máis do triplo do terreo; sen embargo en Galicia, se damos por definitivos os datos que avanzou a conselleira, de 9.000 hectáreas queimadas, houbo a terceira parte de incendios, 1.378, pero hai que dividir por dez as hectáreas queimadas, foron nove mil e pico. Polo tanto, eu creo que a comparación en relación cun país que non é nin política nin nada, senón simplemente a comparación cun país da mesma franxa atlántica que este ano ten unha seca particularmente intensa e unha meteoroloxía pouco favorable para a extinción dos incendios, dá conta de que aquí se está a traballar ben.

E se queren que comparemos con Galicia, como vostedes fixeron, hai que lembrar que no ano 2006 en Galicia arderon 91.400 hectáreas, polo tanto, un 820 % máis do que leva ardido, e certamente houbo modificacións no dispositivo como aquela que foi comentada, por certo, polo presidente Touriño tempo despois, como aquela brillante idea de sacar o Exército dos montes para contribuír ás patrullas.

O balance nos anos 2005–2009 é que houbo 5.729 lumes de media/ano en Galicia; no 2010–2015 a media baixa a 3.609. Superficie queimada en hectáreas, anos 2005–2009, a media é

de 35.000 hectáreas, e a media nos anos 2010-2015 é de 17.700 hectáreas, o cal quere dicir que algo está a facer a Xunta; algo teñen que ver os convenios que está a firmar, os 33 millóns de euros que se firman coas entidades locais en materia de prevención e defensa contra os incendios forestais; a prestación de axuda a través de vehículos motobomba, etc. E as axudas para o tratamento preventivo de xeito mecanizado no monte, os desbroces que se fan coa contribución da Xunta. Por non falar do que levamos facendo todos estes anos en defensa dun sector que está crescendo, que é o sector forestal, que, evidentemente, nós reforzamos con axudas de todo tipo, das que teremos ocasión de falar ao longo da campaña. Axudas para o fomento da silvicultura en bosques no medio rural, 23 millóns de euros; forestación de terras non agrícolas por primeira vez, 21 millóns de euros, etc. Incluídas normas ás que vostedes votaron en contra, cunha fiscalidade favorable da figura da sociedade de fomento forestal, que foi incluída na Lei de acompañamento dos orzamentos do ano 2011, que deduce precisamente o imposto sobre sucesións e doazóns e o imposto sobre transmisións patrimoniais, sobre a transmisión das parcelas integradas nas Sofor, ás que vostedes votaron en contra.

Seguen coa tese de que os incendios se apagan no inverno, cando en realidade os incendios se apagan cando se producen. O que queren dicir é que hai que cambiar a política forestal. Eu creo que non tiveron en conta algúns datos. Eu creo que é importante o que pasou estes días. Saber que, das 4.147 hectáreas que arderon na provincia de Pontevedra, 3.381 eran de monte produtivo e perfectamente ordenado, moito del propiedade de comunidades de montes. Polo tanto, esa relación causa-efecto que fan vostedes entre que se o monte está ordenado non arde, e se non está ordenado arde, ten que máis que ver, realmente, co que estamos a comprobar, que hai xente que lle prende lume ao monte.

En Porto do Son, concretamente, 800 hectáreas de monte xa estaban limpas e ordenadas, e moitas delas tamén reconvertidas en pastizais para o gando. Por certo, unha das cuestións que agora ten que atender a Xunta é a recolocación e a atención dese gando que perdeu os pastizais. Polo tanto, esa relación causa-efecto que teñen vostedes a realidade desméntea constantemente, polo tanto, non é a causa nin o motivo de que existan máis ou menos lumes nun momento determinado.

Por outra banda, todas esas medidas están incluídas na revisión do Plan forestal de Galicia, que, como saben, foi elaborado por un colectivo de persoas do sector, plural en todos os aspectos, tanto polos intereses representados como polo coñecemento e mesmo tamén pola ideoloxía dos que formaron parte diso, Plan de ordenación forestal que esperamos desenvolver na próxima lexislatura e no que esperamos que vostedes tamén contribúan, porque algunhas das cuestións das que están falando, de respectar o medio ambiente, aumento de superficie arbolada ocupada por frondosas caducifolias, fomentar a organización activa das comunidades de montes veciñais en man común, xestión sostible das especies cinxéticas, etc., son as que inspiran e van inspirar o labor do partido Popular se temos a opción de seguir gobernando Galicia na vindeira lexislatura.

Nós, evidentemente, non imos aceptar que neste momento, sen concluír a campaña de lumes e en pleno período preelectoral, con esta Cámara disolta, abramos un debate co presidente en relación cos lumes.

A señora Carmela Silva, presidenta da Deputación, afirmou o outro día que é certo que hai que facer un balance e que hai que facer un estudo sobre a complexidade das causas que provocan os incendios, pero cando esta situación remita. E dixo literalmente: Sería pouco ético pedir responsabilidades agora. Isto dixo a señora Carmela Silva.

Nestes momentos, os 5.700 efectivos da Xunta, na tempada de alto risco de lumes, están reforzados por persoal do ministerio, do exército, dos corpos e forzas de seguridade do Estado, ata un total de máis de 7.000 persoas, están loitando permanentemente e previndo os lumes en Galicia. Xa as forzas de seguridade detiveron a 41 persoas en Galicia, 222 en toda España, polo tanto, agora é o momento –e iso é o que queremos aproveitar nós neste debate– para o seguinte.

Primeiro, apoiar os traballadores, as forzas de seguridade e o exército, e tamén os responsables do dispositivo, porque polos datos que din están a facer un bo labor e, desde logo, o persoal se está sacrificando e loitando contra os incendios e contra os incendiarios.

É o momento de pedir colaboración cidadá para que axuden a detectar a calquera persoa que estea facendo algo que conleve que haxa un incendio forestal.

E, desde logo, é o momento –e nós facemos unha chamada– para a cooperación institucional. Moitos alcaldes entenden que este é un problema de todos e que o que toca agora é a colaboración institucional. O de Santiago o outro día, nun encontro que tivo coa conselleira do Medio Rural, agradeceu a pronta resposta da Xunta e a súa capacidade para paliar o dano sufrido en moitos investimentos familiares que se arruinaron como consecuencia do lume. Esa é a actitude que nós cremos que hai que ter nestes momentos, e non, certamente, a actitude de traer a esta Cámara un debate –insisto– antes de que remate o período de incendios, nun momento no que a Cámara está disolta e no que os galegos estamos convocados ás urnas.

Moitas grazas.

O señor PRESIDENTE: Grazas, señor Puy.

Rolda de réplica. Grupo Parlamentario Socialista. Señora Vilán.

A señora VILÁN LORENZO: Grazas, presidente.

A min, coa intervención do voceiro do Partido Popular, vénme á cabeza, coa súa comparativa con Portugal, esa situación dos malos estudantes que cando chegan á súa casa lles din a seus pais: “Papá, suspendo porque el profesor me tiene manía”. Pois máis ou menos é a mesma idea. Fago unha comparativa con outro país para dicir que nós non estamos tan mal porque hai outros que están peor ca nós. Pois iso non é unha escusa cando un ten que xestionar e ten que asumir as súas responsabilidades. Exactamente igual que un mal alumno que di “el profesor me tiene manía” ten que asumir a súa responsabilidade, entendemos que o Goberno da Xunta de Galicia debería facer exactamente o mesmo.

Vostedes levan case trinta anos gobernando; é necesario que asuman que levan case trinta anos gobernando. O monte en Galicia é de propiedade privada máis ou menos nun 90 %. Os nosos lumes, exactamente igual que noutras comunidades autónomas e noutros países, efectivamente, sabemos que son provocados. O territorio e o monte están abandonados. Hai un cambio climático que nos está a afectar dunha maneira especial. E é evidente que o sistema de prevención e de extinción non funciona, porque, se a prevención funcionase, non estaríamos aquí falando do que estamos a falar hoxe. Vostedes levan case trinta anos de goberno, e supoño que todo isto que lles acabo de dicir saberano fundamentalmente polo tempo que levan. Non vale dicir: “Papá, mamá, el profesor me tiene manía”. Non. É necesario asumir dunha vez a responsabilidade e empezar a gobernar de verdade. Iso é o que nós consideramos.

Se non é política, ou non se pode facer política cos incendios, ¿que é dicir este é o momento de apoiar os traballadores, de pedir a colaboración cidadá e de pedir cooperación institucional? Ao mellor sería necesario que a conselleira do Medio Rural estivese aquí para explicarlle que, efectivamente, a política contra incendios é política, e que se unha é conselleira, e se o señor Feijóo é presidente da Xunta de Galicia en funcións, sería necesario que viñese o presidente aquí para facer política, porque para iso están, para facer política. Son políticos, ou deberían selo. Ao final a pregunta é: ¿Son políticos ou son simplemente uns xestores que lles botan a culpa a outros, a eses 41 pirómanos criminais e ao vento do nordeste, que son os que provocan os nosos incendios?

A miña pregunta tamén é: ¿cantos deses 41 pirómanos criminais van ser condenados? Probablemente ningún. Só falta ver a estatística doutros anos, incluso do ano 2006, cando houbo aquela vaga de incendios que durou moito máis de doce días –por certo, durou todo o verán– e practicamente ningún foi condenado.

Polo tanto, tomemos o problema en serio. Asumamos que é un problema de territorio e que é necesario facer territorio. Asumamos que é un problema de estrutura...,

O señor PRESIDENTE: Remate, por favor.

A señora VILÁN LORENZO: ...como dicía a voceira do BNG, e comecen vostedes a facer política seria, ¡política seria!, non política de levar os veciños ás manifestacións, en contra do Goberno daquel momento, en vez de apoiar institucionalmente.

Eu son de Arcade, e o día 8, cando comezaron os incendios, había onde viven meus pais un incendio dun lado, no concello de Pontevedra, e outro do outro, no concello de Soutomaior. Pois naquel momento os veciños preguntaban maioritariamente o seguinte: ¿onde está o presidente Feijóo coa súa manguerita?

Grazas.

O señor PRESIDENTE: Grazas, señora Vilán.

Grupo Parlamentario Mixto. Señora Martínez.

A señora MARTÍNEZ GARCÍA: Grazas, presidente.

Eu lamento profundamente a intervención do Partido Popular. Creo que non é unha cuestión de estar á defensiva, de compararse con Portugal nin co ano 2006. Non saíu Andalucía nin Venezuela porque non teñen problemas de incendios, se non, estaríamos comparándonos.

Eu creo que non é ese o problema. O problema está precisamente no que dixo o voceiro: na próxima lexislatura empezaremos a facer política forestal. É o que acaba de recoñecer. Dende o ano 2006 ata o ano 2016 non se fixo nada en política forestal. Din que a partir da próxima lexislatura, se gobernan, o Partido Popular, por fin, vaise preocupar do monte galego. Dá a impresión, escoitando ao señor Puy, de que, claro, un verán caloroso; os incendiarios que andan por aí, aburridos, dedícanse a queimar monte; un dispositivo antiincendios que está funcionando moi ben; solidariedade cos traballadores... Isto parece unha cuestión divina, e non hai unha cuestión divina nos incendios.

Hai un abandono do monte; o monte está cheo de combustible. A min gústame pasear polo monte. Paseen polo monte e miren como está o monte cheo de combustible: pinas, madeira seca, fento seco. É un auténtico combustible, só falta tirar unha cabicha dun pitillo para que prenda.

O monte hai que limpalo, hai que limpalo antes. Os propios brigadistas falan de que hai que limpar o monte antes; de que hai que recuperar o monte; de que non se poden plantar só especies que medren rápido, que hai que recuperar especies autóctonas e caducifolias. E a Xunta agora, o Partido Popular, venvos con que se están na Xunta van aplicar esas políticas despois.

O señor PRESIDENTE: Remate, por favor.

A señora MARTÍNEZ GARCÍA: Vou rematando.

Non valen millóns de euros metidos en políticas antiincendios. É moito mellor aplicalos a políticas preventivas dos incendios.

Eu lamento que o discurso quede simplemente en lavarse as mans e evitar calquera tipo de responsabilidade, en vez de compartir a responsabilidade con toda a Cámara.

Nada máis. Moitas grazas.

O señor PRESIDENTE: Grazas, señora Martínez.

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego. Señora Pontón.

A señora PONTÓN MONDELO: Moitas grazas, señor presidente.

A verdade é que é un pouco preocupante a intervención que acaba de facer o voceiro popular. En primeiro lugar porque descualifica a esta Cámara e á propia Deputación Permanente. Parece que polo feito de estarmos neste período non ten ningunha función, e realmente é re-

gulamentario. E eu creo que sería necesario e exemplificador para o conxunto da sociedade que, despois dun verán como o que acabamos de ter, ou no que aínda estamos, o presidente da Xunta pois realmente tivera a humildade de vir ao Parlamento de Galiza a comparecer por un asunto que é unha das grandes preocupacións que hoxe hai neste país. E a verdade é que ao señor Feijóo, que tamén perdeu hoxe a oportunidade de poder estar nesta deputación permanente, porque el é membro dela, pois gustárame dicirlle que considero que a súa actitude é dunha grande falta de respecto a todos os galegos e a todas as galegas, que se está negando a dar a cara ante un dos grandes problemas: o drama dos incendios. E eu, sobre todo, creo que iso responde á necesidade de esconder a súa responsabilidade. Porque é evidente que durante estes anos se aplicaron políticas que favorecen que se produza unha vaga de lumes como a que tivemos neste ano 2016, e que ao final os recortes, recortes, recortes e a privatización, privatización, privatización, ten consecuencias dende o punto de vista de que temos tocado o servizo de extinción, precarizado e fragmentado por responsabilidade do Partido Popular, e que moitos dos cidadáns que se sentiron sos cando o lume estaba pasando por diante da porta das súas casas ven como hai un presidente que sempre se esconde...

O señor PRESIDENTE: Remate, por favor.

A señora PONTÓN MONDELO: ...un presidente que prefire, desde logo, non dar a cara ante os galegos e as galegas e ante os representantes do noso país.

Nós, ao contrario do Partido Popular, non queremos mirar para onde vai peor. Vostedes sempre xustifican que aquí as cousas van ben porque hai outros sitios onde están peor. Nós queremos que a Galiza lle vaia mellor, e o que non entendemos como natural nin como normal é que sexamos o 50 % dos lumes do Estado español, un dos territorios de toda a Unión Europea onde máis arde, e que se nos diga que a política forestal non ten absolutamente nada que ver con iso. Pois é xusto ao contraio. Hoxe era importante que estivera aquí Feijóo ou que se aceptara a súa comparecencia, porque podía explicar por que se puxo en marcha, se desmantelou, a unidade do servizo de extinción...

O señor PRESIDENTE: Remate, por favor.

A señora PONTÓN MONDELO: ...por que se reduciron as franxas de protección para vivendas e para vías públicas, por que se reduciron, case ata desmantelalos, os servizos de prevención ou por que se segue cun modelo forestal ao servizo dunha grande transnacional como é Ence, que ten consecuencias.

O señor PRESIDENTE: Grazas, señora Pontón.

A señora PONTÓN MONDELO: Porque o exemplo de Portugal sería –e remato con isto, señor presidente– moi exemplificador. Porque, efectivamente, o norte de Portugal ten o mesmo modelo forestal que se impuxo durante o franquismo en Galiza. A min preocúpame que o PP pense que todo vai ben e, sobre todo, que hai uns meses nos dixeran neste Parlamento que publicaran un Pladiga no que se dicía que ían reducir un 8 % os incendios forestais no ano 2016...

O señor PRESIDENTE: Grazas, señora Pontón.

Grazas.

A señora PONTÓN MONDELO: ...e que estaba todo magnificamente, e que despois de todo isto non teñan nin a máis mínima autocrítica.

O señor PRESIDENTE: Señora Pontón, rematou o seu tempo.

A señora PONTÓN MONDELO: Remato.

Se nós fomos irresponsables, fariamos o que fixo Feijóo, que, en plena vaga de lumes, estaba exixindo dimisións. Non escoitou iso por parte do BNG porque nós temos máis altura de miras ca vostedes.

Moitas grazas.

Votación das solicitudes

O señor PRESIDENTE: Sometemos a votación os documentos sobre as solicitudes de comparecencia.

Votación da solicitude de comparecencia do doc. núm. 52284, do G.P. dos Socialistas de Galicia.

Efectuada a votación, deu o seguinte resultado: votos a favor, 10; votos en contra, 12.

O resultado da votación é negativo.

En consecuencia, queda rexeitada esta solicitude.

Votación da solicitude de comparecencia do doc. núm. 52252, do GG.PP. do Bloque Nacionalista Galego e Mixto.

Efectuada a votación, deu o seguinte resultado: votos a favor, 10; votos en contra, 12.

O resultado da votación é negativo.

En consecuencia, queda rexeitada esta solicitude.

O señor PRESIDENTE: Non habendo máis asuntos que tratar, levántase a sesión.

Remata a sesión á unha e vinte e catro minutos da tarde.

PARLAMENTO
DE GALICIA

DIARIO DE SESIÓNS DO **PARLAMENTO DE GALICIA**

Edición e subscricións:
Servizo de Publicacións do Parlamento de Galicia.
Hórreo, 63. 15702. Santiago de Compostela.
Telf. 981 55 13 00. Fax. 981 55 14 25